

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 12697
Tarih: 29.04.2021

- 45254

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat BİLGİN tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ
İzmir Milletvekili

Öngörülebilir ve önlenebilir olduğu halde daha fazla kâr için iş güvenliği tedbirlerinin alınmaması, gerekli denetimden sorumlu Bakanlığın, kurumların denetim görevini yerine getirmemesi nedeniyle çalışma esnasında yaşanan ölümler iş kazası değil, iş cinayeti olarak ifade edilmektedir.

Ülkemizde iş cinayetleri ve meslek hastalıkları insanı, yaşam hakkını değil kârı merkezine alan ucuz emek rejiminin bir sonucu olarak yaşanmaya ve iş cinayetleri cezasız kalmaya devam etmektedir. Bu nedenle Türkiye dünyada en çok iş cinayeti ve meslek hastalığı sonucu can kaybının yaşandığı ülkelerin başını çekmektedir.

Mültecilerin/göçmenlerin bir yurttaşın sahip olduğu haklara sahip olmaması, ekonomik krizin ardından içinde bulunduğumuz pandemi koşullarının ağırlığı ile de birleşerek savaş, yoksulluk, çatışmalar nedeniyle ülkelerinden göç etmek zorunda kalan mültecileri/göçmenleri sigortasız, ucuz, kayıt dışılığın en yoğun ve iş güvenliğinin ise en düşük olduğu sektörlerde tamamen korunmasız, insan hak ve özgürlüklerine aykırı koşullarda çalışmak zorunda bırakmaktadır.

İktidarın ülkeyi ucuz iş gücü pazarı olarak lanse etmesi ile kriz koşullarında sermaye açısından göçmen/mülteci işçiler, düşük ücretle güvencesiz şekilde çalıştırılabilecek emekçiler olarak günde 12 saati bulan uzun çalışma süreleri, havalandırmasız ve ışıksız ortamda koruyucu ekipmanlar olmaksızın ve gerekli güvenlik koşulları sağlanmaksızın işbaşı yaptırma, asgari ücretin altındaki ücretlerle sigorta ve sosyal güvenlik kapsamı dışında çalıştırma ile ucuz işçiliğin önemli bir kaynağı haline getirirken genel iş cinayetlerinde mülteci/göçmen işçi ölümlerinin de yükselmesine neden olmaktadır.

Nitekim, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nce hazırlanan raporlarda verilerinde 2013 yılında 22, 2014 yılında 53, 2015 yılında 67, 2016 yılında 96, 2017 yılında 88, 2018 yılında 110, 2019 yılında 112, 2020 yılında 101 göçmenin/mültecinin iş kazalarında/cinayetlerinde yaşamını yitirdiği belirtilmektedir. Yine aynı raporlarda en çok ölüm nedeni ise patlama/yanma, zehirlenme/boğulma, trafik/servis kazası, ezilme/göçük ve yüksekte düşmeler olduğu yer almaktadır. Sistematiğe hale gelen ve katliam boyutuna ulaşan bu ölümlerin nedenlerinin altında, işverenlerin gerekli güvenlik koşullarını sağlamaması, ekipmanlarını temin etmemesi ve denetim eksiklikleri kadar, yaşanan her bir ölüm sonrası başlayan hukuksal süreçlerden caydırıcı cezaların çıkmaması olmaktadır.

16 Ocak 2019'da Ankara Altındağ'da Mobilyacılar Sitesi'nde 5 Suriyeli işçi, 29 Mart 2019'da yine Ankara Altındağ'da İskitler Ata Sanayi Bölgesinde göçmenlerin kaldığı binada 7 Afganistanlı işçi, 6 Haziran 2019'da Kocaeli Çayırova'da Akpınar Tekstil fabrikasında 5 Suriyeli işçi ve 22 Haziran 2019'da İstanbul Büyükçekmece'de tekstil ve plastik malzemelerin üretildiği fabrikada 2'si Afganistanlı 1'i İranlı, 1'i Özbekistanlı 4 işçi işyerlerinde yanarak yaşamlarını yitirmelerinin ardından 25 Nisan 2021 tarihinde İstanbul'un Arnavutköy ilçesinde bulunan bir hırdavat deposunda çıkan yangında 4 Pakistanlı işçi yaşamını yitirmiştir.

İnsan onuruna uygun yaşama hakkı her bireyin hakkıdır. İnsani yaşama koşullarının oluşturulması ve mültecilerin/göçmenlerin her türlü hak ihlali, emek sömürsü, istismara karşı korunması devletin yükümlülüğü arasında yer almaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- İstanbul Arnavutköy'de hırdavat ürünlerinin depolandığı işyerinde çıkan yangının sebebi belli midir? Yangın ile ilgili açılmış bir soruşturma var mıdır? Açılmış bir soruşturma varsa hangi aşamada?
- 2- İtfaiye raporu açıklanmış mıdır? Bu raporda ortaya çıkan kusurlar nelerdir?

65254

- 3- Pakistanlı işçilerin yanarak can verdiği hırdavat deposunun kapısının işverenleri tarafından kilitlenmiş olduğu yönündeki iddialar doğru mudur?
- 4- Hırdavat ürünlerinin depolandığı bu işyerinde acil durumlarda kullanılan yangın uyarı sistemi ve yangın söndürücü sistemi ile acil çıkış kapıları bulunmakta mıdır?
- 5- Yaşamlarını yitiren 4 Pakistan'lı işçinin kimlikleri tespit edilmiş midir?
- 6- Yaşamlarını yitiren 4 Pakistan'lı işçi SGK 'ya kayıtlı işçiler midir?
- 7- Adı geçen işyeri 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın 3 iş günü içinde yaşanan kazayı SGK'ya bildirmesi yükümlülüğünü yerine getirmiş midir?
- 8- Yangının çıktığı depoda çalışan işçi sayısı kaçtır? Bu işçilerden kaç yabancı uyrukludur? Burada çalışan yabancı uyrukluların SGK kayıtları bulunmakta mıdır?
- 9- Yangının çıktığı depoda İşçi Sağlığı ve İşçi Güvenliği kapsamında müfettiş denetimi yapılmış mıdır? Denetim yapıldı ise en son hangi tarihte yapılmıştır ve raporda iş güvenliği ihlalleri yer almakta mıdır?
- 10- Hırdavat ürünlerinin depolandığı bu iş yeri yaşanan iş cinayetine rağmen hala faal midir? Faal ise neden nedeni nedir? İş yeri sahipleri ve yetkili sorumlular tutuklanmış mıdır?
- 11- Bakanlığınızın yaşanan bu iş cinayetine yönelik olarak işyeri hakkında hukuki ve idari bir başvurusu olmuş mudur?
- 12- Bakanlığınızın iş cinayetlerini ortadan kaldırmak, kayıt dışı işçiliği önlemek, iş yerleri denetimlerini arttırmak için somut bir planlaması, çalışması olacak mıdır?